

SLOVENSKI NAROD.

Izšla vsak dan zvečer, izmiki nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko deželo za vse leto 26 K, na pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kder hodi sam pošten, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez istodobne vpošiljave naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od petorostopne petit-vrste po 12 h, če se se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi se štejejo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knaševih ulicah št. 5, in risar uredništva v I. nadstropju, upravništvo pa v pritličju. — Upravištvu naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Klerikalna gonja proti Prešernu se nadaljuje.

Prešernova slavnost je minila. In ako napravimo bilanso o njej, moramo z radostjo konstatovati, da je donesla slovenskemu narodu nepričakovano mnogo dobrega in koristnega: s Prešernovo slavnostjo so se zožile in poglobile vesti, ki vežejo nas Slovence z ostalimi slovanskimi narodi, utrdila se je slovanska vzajemnost, zajednica med nami južnimi Slovani je pognala krepke korenine in, kar je glavno, s slavnostjo se je oživila in pomlajala v tisoč in tisoč slovenskih srcih krepka narodna zavest, v narodu je vzniklo zanosno narodno navdušenje in narodni ponos je napolnil srca vseh poštenih Slovencev.

A še nekaj dobrega nam je rodila ta svečanost!

Klerikalna ali takozvana katoliško-narodna stranka se je pri tej priliki pokazala v pravi luči, v vsi svoji ostudni negoti; s svojim nečuvnim nastopom je priznala in dokazala javno, da je stranka pravih brezdomovincev, katerim so mednarodna načela klerikalizma vse, narodnost pa samo prazna fraza, ki je dobrasamo takrat, kadar je treba prevariti; in preslepiti nerazsodno ljudsko množico, da se tem laglje in rajda vkovati v klerikalne spone.

Prešernovo ime je vsakemu Slovencev sveto, njegovemu spomenu se klanja vsak res narodno čuteči Slovenec, samo ona stranka, ki se po krivici imenuje tudi narodno, ne najde v zadnjem času dovolj blata, da bi z njim onečastila vzvišeno podobno neumnega našega pesnika.

Vsakomur je še v živem spomenu gaden nastop naših klerikalcev ob priliki odkritja pesnikovega spo-

menika, ko so hoteli na vsak način s pomočjo najbrezstidnejših sredstev uničiti in paralizirati velikanski vtisk, ki ga je napravila ta slavnost na vso slovensko in slovansko javnost.

Ta sramotni poskus se jim je ponesrečil, ker se je dvignilo proti njim vse, kar misli in čuti slovensko in slovansko.

Toda to jim še ni dovolj!

Ker se jim ni posrečilo prepričati ali vsaj pokvariti velebne slavnosti odkritja pesnikovega spomenika, hočejo sedaj onemogočiti vsaj šolsko slavnost, pri kateri bi se naj ljubljanska mladina poklonila največjemu sinu naroda slovenskega in mu izkazala zasluženo čast in spoštovanje ob njegovem spomeniku.

Na predlog in prošnjo mestnega šolskega sveta je deželni šolski svet dovolil še pred 10. septembrom, da se priredi za šolsko mladino posebna slavnost ob pesnikovem spomeniku.

Klerikalci so takrat molčali, samo v nemškem časnikarskem gozdu je zasumelo in slišali so se glasni in ogorčeni protesti proti temu, da hočejo sedaj slaviti Slovenci svojega Prešerna tako, kakor so pred meseci proslavljali Nemci svojega Schillerja, in nemški listi so pozivljali vlado in klicali na pomoč svoje drž. poslance, da bi dosegli, da se ta slavnost prepove.

Klerikalci so molčali.

Šele ko se jim je žalostno ponesrečil njih atentat na Prešernovo slavnost, so naenkrat prišli do prepričanja, da je pravzaprav nadopustno, da bi tudi šolska mladina slavila spomin Prešernov in da bi se ji ob slovesni priliki povedalo, kaj pomenja Prešeren za slovenski narod in za slovensko književnost.

In klerikalci so se v ljubavi pridružili nemškimi kričarjem in unisono z njimi jeli zahtevati, da naj dež. šolski svet

prekliče svoj sklep glede šolske slavnosti pred Prešernovim spomenikom.

Tolmača te nemško klerikalne zahteve v dež. šol. svetu pa sta bila klerikalna njegova člana Ant. Kržiš in dr. Lesar.

Toda ves njihov napor se je ponesrečil, zakaj dež. šol. svet je sklenil z vsemi proti njihovima glasovoma, da nima vzroka preklicevati prvotnega svojega sklepa.

Prepoved šolske svečanosti ob Prešernovem spomeniku so torej hoteli izposlovati tisti ljudje, ki so meseca majnika, ko je dež. šol. svet dovolil, da se smejo prirediti na posameznih zavodih Schillerjeve proslave, kričali, glejte, ta naš dež. šol. svet, ki dovoljuje in celo ukazuje šolski mladini slaviti Schillerja, bi tega gotovo ne dovolil, ako bi mi Slovenci na enak način hoteli slaviti našega Prešerna!

In sedaj, ko je deželni šolski svet dovolil in odobril, da slavi ljubljanska slovenska mladina Prešerna, kakor je pred meseci nemška Schillerja, pa hinavsko kriče in in ogorčeno sprašujejo: »Zakaj, v kateri namen naj se deca vidi po javnih ulicah? Kakšen vzgojevalni namen ima ta procesija k Prešernovemu spomeniku? Kaj hoče župan Hribar pripovedovati nežni nedorasli deci o Prešernu, ali jim bo razlagal sonetni venec, »Krst pri Savici«, balade itd.?

»Slovenec« prav dobro vé, da je baš v nas, ki bijemo obupen boj na življenje in smrt na severu, na jugu in zapadu, potreba, da se naši mladini že v zgodni mladosti vlije v dovzetna srca čut narodne zavesti in narodnega ponosa, da v poznejših letih ne omaga in se ne izneveri svojemu rodu.

Drugi središnji narodi imajo v to uspešno sredstvo zgodovino svoje slavne preteklosti.

Mi Slovenci tega nimamo, zato lahko stavimo svoji mladini v ponos, zgled in posnemanje zgolj posamezne moči, ki so si stekli za naš narod neveljavih zaslug. In med temi možmi je gotovo prvi France Prešeren, kateremu se imamo takorekoč zahvaliti, da smo postali narod v družini drugih kulturnih narodov evropskih. Pa tega moža bi naj ne smela slaviti slovenska mladina? In zakaj ne?

»Slovenec« piše tako-le:

»Te otročiče bodo postavili okoli spomenika, Hribar bo govoril, dolgo govoril; otroci bodo napol razumeli, da je bil velik pesnik, drugega pa nič. Pa kakor je mladina vedno željna in radovedna, bo hotela na vsak način brati pesmice, ki jih je skladal Prešeren. In brala jih bo. Globoko čustvenih idej in lepote poezij ne bo pojmovala, pač pa bo izluščila erotično jedro več ali manj.

Dobro, ako naj velja to načelo, ki ga je proglasil pobožni »Slovenec«, potem se mladina ne sme poučevati o skrivnostih naše vere, ker jih ne razume, ne smelo bi se ji priporočati vzgled in posnemanje raznih svetih mož, ki so bili tudi ljudje morda z večjimi slabostmi, kakor jih je imel Prešeren, in nesmelo bi se ji govorilo o sv. pismu, ker bi se mladina lahko pohujšala, »vedočeljna in radovedna«, kakor je, »bi namreč hotela na vsak način brati n. pr. »Visoko pésem« in druge nad vse pikantne odstavke iz sv. pisma. In brala bi jih. Globoko čustvenih idej in lepote poezij ne bo pojmovala, pač

pa bo izluščila erotično jedro več ali manj.

Našim psevdomoralistom okoli »Slovenca« bi torej nasvetovali, naj bi naša duhovščina ne poučevala naše mladine o težko pojmljivih verskih skrivnostih, ki jih otroci ne razumejo in naj bi se v verouku ne govorilo o sv. pismu, po svoji vsebini za mladino skrajno pobujljivem, ker se lahko s tem pokvari. Kadar bodo klerikalci to storili, bomo tudi mi prenehali slaviti Prešerna in njegova dela in nič več ga ne bomo priporočali svoji mladini v zgled in posnemanje!

Parlamentarni položaj.

Dunaj, 20. septembra. Tudi krščansko-socialni poslanci se pripravljajo na odločni protest v državnem zboru zoper ministrskega predsednika Gautscha, ker je za branil splošno volilno pravico na Ogrskem Socialni demokratje in krščanski socialisti se tedaj enkrat znajdejo pri skupni akciji.

Trst, 20. septembra. Klub italijanskih poslancev ima v nedeljo sejo, da se dogovori glede boja, ki ga nameravajo italijanski poslanci prirediti v državnem zboru, ako se njihova vseučilišna zadeva ne reši povoljno. Klub ima le 11 zdravih poslancev.

Kriza na Ogrskem.

Budimpešta, 20. septembra. Koalicijski listi pišejo, da postane vladni načelnik grof Khuen-Hedervary. Na Dunaju si zato tako nujno prizadevajo, da bi se kriza poravnala do 1. oktobra, ker v vojašnicah razburjenje narasča zaradi podajšnega službovanja. Bati se je, da v prihodnje vojski dogovorjen punt.

LISTEK.

Na devinski skali.

Zgodovinska povest.

Prvi del.

(Dalje.)

Naenkrat se je Juri zganil in naglo zgrabil železno palico, ki je visela ob njegovem sedlu. Zaslišal je glas rogov in vpitje: »Na volka! Udri volka!« Juri je spodbodel svojo Vihro in zdirjal čez polja na stran, odkoder se je čulo klicanje. Prešinilo ga je veselo upanje, da pobije volka, da se potem zmagonosno pokloni plemenitim damam in vitevom in odjedi nepoznan. Predstavljal si je ta triumf tako živo, da niti zapazil ni, da ni slišati lajanja psov. Podil je Vihro kar je mogel, a vsled megle ni bil v stanu presoditi, če jezdi po pravi poti.

Ustavil je Vihro, hoteč počakati, da se zopet oglase rogovi. V tem trenutku plane iz grmovja pošastna prikazen. »Medved je,« je mislil Juri, in se s palico zapodil na žival. Žival se je tuleč hotela umakniti ali Juri jo je tako dobro zadel, da se je zgrudila na tla.

»Stoj — ti si pobil gosposki plen,« je zakričal širokopleč mož, ki je

zdej stopil iz grmičevja in se grozeč s svojo sulico bližal Jurju. »Plačaj pet srebrnikov — če nečeš, da ponese razen volčje kože tudi tvojo kožo s seboj.«

»Če nečeš, da se ti zgodi kakor temu volku — glej, da izgineš,« je jezno zakričal Juri in udaril po sulici, da je napadalec odletela iz rok. Mož je prestrašeno kričal na pomoč in bežal čez polje, odkoder se je bližalo več jezdecev in se je slišalo vpitje gonjačev.

Juri se za to ni zmenil. Hotel je užiti svoj triumf in ponesti seboj kožo ubite živali. Stopil je s konja in se približal volku, v istem trenutku pa tudi strahoma obstal. Volčja glava je ležala na strani, iz volčje kože pa je gledal smrtnobled možki obraz.

Jurju je zastalo srce. »Pobil je človeka, ki so ga bili zašili v volčje kože ga potem kakor zver podili po gozdih in planjavah. Sklonil se je nad ranjencem in zdej spoznal ta obraz.

»Oton Vidal,« je zaklical Juri, »ali me čuješ?«

Umiraječ pogled je zadel Jurja, blede ustne so se premikale ali niso bile zmožne govoriti.

Juri se je trudil, da pretrga žive, s katerimi je bil Oton Vidal zašit v volčjo kožo. Siromak se mu je smilil nad vse. Oton Vidal je bil znamenit

pevec, ki so ga radi sprejemali na vseh graščinah na Furlanskem in na Goriškem in ki bi bil lahko prijetno živel na patrijarhovem dvoru, da ga ni ljubezen zapeljevala v najpredrzejša podjetja.

»Zdej, plemenita gospa, bodele videli, kako znajo Vaši služabniki kaznovati človeka, ki se drzne dvomiti o Vaši nad vse vzvišeni kreposti. Hej, hlapci, položite pred našo plemenito gospo tace tega volka. To, gospa milostiva, je tista roka, ki je zapisala pesem o Vas, pesem o ljubezni, pesem, v kateri se je pevec drznil reči, da ga bodele morda vendar uslišali. V Trevizu so Vidalu odrezali uho, ker je bil poslušal ljubavne besede omožene gospe, danes mu odrežemo roko; mislim, da bo zdej dal slovo poeziji in ljubezni.«

Tako se je čulo govoriti gosposkega jezdeca, ki je jahal ob strani vitke dame in ki so ga spremljali njegovi hlapci.

Širokoustni jezdec je bil zelo presenečen, da se njegovo povelje ni nemudoma izvršilo in jezno je začel kričati na svoje hlapce, kaj da to pomeni. Ko so ga ti opozorili na Jurja, je novič vizplamtel njegova jeza in mahaje z bičem je planil proti njemu. Juri je urno skočil na stran in s svojo železno

palico udaril konja po nogah. Konj je hipoma padel in vrgel jezdeca raz sebe.

»Lopov, razbojnik,« je kričal jezdec. »Pretepsti te dam, da boš pod biči izdihnil svojo grešno dušo.«

Juri je stopil jezdecu z nogo za vrat, da je ta mogel komaj še dihati in je dvignil palico.

»Če ne boš pokoren kakor pes, ti razbijem glavo,« mu je zažugal in obrniti se do hlapcev, ki so prihiteli, jih je osorno odpodil.

»Strahopetci,« je zdej zadonel ženski glas in dama, s katero je bil jezdec prej govoril, se je na svojem konju približala devinskemu vladarju. A komaj ga je zagledala, je že zadržala konja in prebledela tako, da je za trenutek izginil ves čar njene nenavadne lepote. Tudi Juri je na prvi pogled spoznal Juto plemenito Marhlant in se prezirljivo nasmehnil. Umaknil je nogo z jezdečevega vrata in poklonivši se prej nalahko, je rekel s sarkastičnim glasom:

»Kakor vidim, plemenita dama, kaznujete zdej ljubavno ponudbo že z največjo krutostjo. In časih se je govorilo, da sploh ne znate ljubavnih ponudb odklanjati.«

Gospa Juta je jeze zatrepetala in bi bila Jurja najraje z bičem udarila po obrazu. Ali njegovo orlovsko oko ji je bilo vzelo vso moč in ves pogum.

Roka ji je omahnila in zamižala je nekoliko, potem pa se malo nasmehnila in s koprničim glasom rekla:

»Mladi mož, Vi ste slabo obveščeni o meni, ako ne veste, da se pri enem lahko kruto mašujem za to, kar drugemu rada dovolim.«

Juri je čutil, da Juta namenoma prikriva svojim spremljevalcem, kdo da je on, kakor je tudi čutil, na kaj Juta namiguje, ali delal se je, kakor bi njenih besed ne razumel.

»Eno vem, milostiva gospa, da nikomur na svetu ni dovoljeno, delati s kristjanskim človekom kakor z divjo zverjo; in dalje vem, da ni vreden plemstva človek, ki pomaga uprizoriti tako sramoten lov na človeka.«

Gospa Juta je čutila, da s svojo ljubeznivostjo ni ničesar opravila in da je Juri neče razumeti. A prikrila je svojo užaljenost. Nasmehnila se je ošabno in zbadljivo zaklicala:

»Če pridete v Čedad in vidite lepo Katarino Zorano, vprašajte jo, kakšen je razloček med pevcem, ki obleče volčjo kožo, da se prikupi svoji dami, in pa med vladarjem treh grofij, ki se preobleče v rokodelskega pomočnika, da se prikupi navadnemu meščanskemu dekletu.«

(Dalje prih.)

20. september v Italiji.

Rim, 20. septembra. Danes se je praznovala 35. obletnica zavedanja Rima slovesno po celi Italiji, posebno pa v Rimu. Občinski svet je imel slavnostno sejo, v kateri se je predstrela kraljeva brzojavka. Kralj poudarja bratsko vzajemnost med italijanskimi mesti s osirom na potresno katastrofo v Kalabriji.

Rumunska in Grška.

Sofija, 20. septembra. Med Rumunsko in Grško je prišlo do popolnega razpora. Grški poslanik je zapustil Bukarešto, ne da bi bil ostavil kakega namestnika. Istotako je tudi rumunski poslanik odšel iz Aten na dopust ter ostavil na konzulatu le enega uradnika, da čuva arhiv.

Nemiri na Ruskem.

Petrograd, 20. septembra. Ponoči je vdrlo kakih 70 mož v glavno kaznilnico v Rigi skozi okna po lestvah. Na dvorišču se je vnel boj s čuvaji. Napadalcu so ubili tri pasnike, dva pa težko ranili, nakar so opustili dva politična hudečelca, ki sta pričakovala v ječi smrtno obsodbo pred vojnim sodiščem.

Odesa, 20. septembra. V Baku se nadaljuje morenjenje in ropanje. Kozaki so tako roparsko četo Tatarov preganjali do armanskega samostana pri Krivanu, tam pa so prišli reparjem na pomoč mohamedani, da so se morali kozaki umakniti.

Pariz, 20. septembra. Iz Petrograda je došla vest, da se kmalu proglasi obsedno stanje čez celo Rusijo (?).

Moskva, 20. septembra. Imenovanje princa Napoleona za gubernatorja v Kavkazu car ni potrdil.

Zavarovanje delavcev na Ruskem.

Petrograd, 20. septembra. Car je ukazal ministru notranjih zadev, naj izdela in predloži zakonski načrt o obveznem zavarovanju delavcev. (Rusija bo potem takem tudi v tem pogledu prekosila Avstrijo, kjer se povprašujejo najprej industrijski oderuhi za mnenje.)

Državni prevrat v Kolumbiji.

London, 20. septembra. Predsednik republike Kolumbije, Reyes, se je v Bogoti proglasil za diktatorja ter zaprl vse člane najvišjega sodnega dvora. Množica je naskočila njegovo palačo, nakar je vojaštvo ustrelilo ter ubilo več oseb. Obenem je nastal v ostalih kolumbijskih mestih splošen punt.

Brzojavke

ob priliki odkritja Prešernovega spomenika.

(Dalje.)

Tabor: Nehynouci památce nesmrtelného slovanského pěvce Prešerna hřímavé sláva! — Za „Zpěvácký spolek slovanský“ ve Vídni: dr. Drozda.

Lyssa nad Labem: Dnes dli celý český národ myslí i srdcem u vas. U příležitosti odhalení pomníku nesmrtelnému Prešernovi vzpomínáme jeho neocenitelných zásluh pro české Slovanstvo! — Výkonný výbor české strany agrární: Žďárský, předseda.

Lužany: Vzdáváme hold velkému básníku slovanskému a přejeme z té duše, aby Prešernova láska k národu a víra v jeho budoucnost stála se majetkem všech Slovinců. Jos. Hlavka, prezident české akademie; dr. Karel Matuší, vrchní ředitel zemské banky; dvorní rada Meller; dr. Josef Pič, ředitel praehistorického oddělení českého musea; dr. Václav Prokas, jednatel studentských koleji českých vysokých škol pražských.

Pardubice: Skládáme hold svůj památce a nesmrtelnému dílu nejslavnějšího vašeho básníka v tom přesvědčení, že energieky bratrský národ váš musí domoci se plně všeho, o čem veliký Prešern snil a zač tak statně bojujete. — Dr. Štolba s chotí.

Plumlov: „Spolek českých spisovatelů belletristů“ „Máj“ v Praze posílá společný pozdrav svých členů ke vzácné Vaší slavnosti. Nech žije věčně v srdcích nesmrtelná památka mužů, jenž národ svůj věle nosil v srdci. — Vrchlický, předseda; Sekania, jednatel.

Poděbradý: Bodi današnja za vse Slovane velepomembna svečanost vzrokom novega razvoja slovenske literature. — Prof. Hraský.

Krakov: Skladajac hold wielkiemu poecie zyczymy najpomyslniejszego rozwoju narodu slowieskiemu. — Prezydium miasa Krakowa: Chylinsky.

Krakov: Z rodakami Prešerna łączy sie: „Klub Slowianski“ w Krakowie.

Krakov: Pełni czoł dla Prešerna zyczymy wam, żeby poezja jego wykładana była jak najprędzej w mowie ojczystej w uniwersytecie slowieskim w Lublanie. — Redakcyja „Świata Slowianskiego“, dr. Koneczny.

Jaroslav: Slawa niesmiertelnemu spiewakowi Niech przysłaść jego narodu jak dziś pieśń jego wstanie w jasności i chwale! — Tadesz Stanisław Grabowski.

Tarnow: Część in slawa narodu, ki je dal cłowiecstwu Prešerna! Żywiłi Slovenci! — Zawiliński, ravnatelj gimnazije.

Sicevo (Srbija): Šaljemo pozdrav slovenačkom narodu prilikom odkrivanja spomenika velikome rodoljubu braće naše Slovenaca. Hiljadili se veliki sinovi braći Slovencima! Slava Prešernu! Kao prijatelji jugoslovenske zajednice, šaljemo bratske pozdrave: — Agnija Nikolajevička i Dika Nikolajevič.

(Dalje prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 21. septembra.

— „Zavodi sv. Stanislava“. Ljubljanski škof ima danes svoj dan. Danes otvarja namreč v št. Vidu svoje zavode, ki jih je sezidal v namen, da vzgaja v njih slovenske janičarje. Turški sultani so imeli svoje čase navado, da so ropali kristjanske otroke, jih vzgojili v najfanatičnejše mohamedance in iz njih sestavljali armado janičarjev, ki so bili najbesnejši in najkrvoločnejši sovražniki kristjanov, in z največjo radostjo pobijali in morili ali Turkom v korist zaslužnjevali svoje lastne brate in sestre. Toda tudi ta strašna armada ni turškim sultanom nič pomagala in jih ni obvarovala propada. Po zgledu turških sultanov se ravna tudi ljubljanski škof Ustanovil je zavode, ki naj vzgoje rimskim papežem janičarsko armado, ki naj da rimskemu klerikalizmu fanatičnih bojnikov. Denar za te zavode je izprešal škof iz naroda samega, pridobil si je denar z obetanj, katerih sedaj noče izpolniti, z obljubami, ki jih sploh ne more uresničiti, z zlorabo duhovske moči in duhovskega vpliva pri umirajočih ljudeh. Škof je v posebnem pastirskem listu naročil duhovnikom lov na testamente in duhovniki so njegovo voljo izpolnili. Škof ni sezidal svojih zavodov „s pomočjo vsega vernega ljudstva svoje škofije“, marveč s pomočjo prevare tega vernega ljudstva. Ni je opeke na tem zavodu, katere bi se ne držala kletev kakega prevaranega reveža, kake zapuščene vdove ali kake oropane sirote. In ta zavod se je danes blagoslovil s posebnim pompom. Škof je z židovsko nadležnostjo vabil vse ljudi na to svojo slavnost; nadlegoval je celo prononsirane liberalce, naj mu pridejo delat štafažo. Ne vemo, koliko jih je zbobnal, to pa vemo, da žele vsi ti udeležniki, naj bi škofovim zavodom kmalu bila zadnja ura. Ne bomo danes preiskovali, ali bo mogoče te zavode vzdržati ali ne. Zavodi so tu in s tem moramo računati. Zavodi so trdnjava, v kateri se bodo vzgajali prvoborilci najfanatičnejšega klerikalizma; iz njih bodo izhajali ljudje, ki bodo z vsimi silami delali na to, da zaslužijo narod rimskemu klerikalizmu. V tem je že tudi povedano, kaj morajo storiti vsi tisti, katerim je pri sreč blagor in sreča slovenskega naroda, ki hočejo slovenskemu narodu dati pogoje za srečen razvoj in napredek v narodnem in v političnem, v gospodarskem in v kulturnem oziru. Združiti je vse moči, da se dokopljejo klerikalizmu tla med Slovenci in podžgajo njegove korenine. Dan, ko otvarja škof svoje zavode, naj bo tudi dan, ko se je v Slovincih začel najbrezobzirnejši sistematični boj proti rimskemu klerikalizmu. — **Reforma ruske cerkve dela mnogo preglavice „Slovencu“.** Ali bi ne bilo bolje, ko bi se zanimal za reformo katoliške cerkve. Gnoloba v katoliški cerkvi je tako velika, da so reforme edina pot, ki jo znajo za nekaj časa rešiti sicer

neisogibnega propada. Ali ni to narobe svet: Katolicizem umira — „Slovenec“ pa skrbe reforme v ruski cerkvi.

— **Maš ponos.** Škof je svoje zavode v št. Vidu imenoval po sv. Stanislavu, ki ga „Slovenec“ imenuje slovenskega Alojzija. Zgodilo se je to, ker med svetniki ni ne enega Slovenca. Stare tereljalke in enake poljudi bo to sicer bolelo, nas pa to veseli, saj smo ponosni na to. Na zadnjem nemškem katoliškem shodu je bilo rešeno: Po božnost in pravovernost kakega naroda se spozna po tem, koliko ima svetnikov. Slovenci nimamo nobenega. Glejmo, da ostane vedno tako!

— **Podraženje mleka in „Slovenec“.** Glasilo šenkavskih gadov igra tudi glede podraženja mleka skrajno hinavsko vlogo. Guglje se tako, da bi mu okoliščinski posestniki nič ne samerili, ljubljanski delavci pa ne sapazili, da jih ima za noreca. Agitacija med kmeti, da naj se podraži mleko, so začeli klerikalci. Revizor klerikalne zveze Seliškar je že pred več tedni hodil po Posavju in kmete pripravil, naj zvišajo ceno mleka. Seveda ni tega storil Seliškar na svojo roko, marveč po naročilu vodstva klerikalne gospodarske organizacije, ki hoče zvišati ceno mleku, da bi sama pri svojih zadrukah imela več profita. Klerikalci so torej provzročitelji podraženja, a bi to radi prikriji in utajili. V nedeljo je bil pri „Lloyd“ čisto skrivaj sklicani shod, na katerem se je sklenilo mleko podražiti. Na shodu je bilo vse polno klerikalcev, a vendar ni prinesel „Slovenec“ v ponedeljek o njem nobene vrste. Kar samolahal je ta shod in njegove sklepe. Toda mi nismo molčali. Pri podraženju mleka se gre v prvi vrsti za ubožno ljudstvo, za delavce, male obrtnike, male uradnike itd.; premožni ljudje bi že še utrpeli tudi to podraženje, na noben način pa ne delavski krogi. In ker mi nismo hoteli zamolčati ne shoda pri „Lloyd“ niti njegovih sklepov, dasi so nas različni ljudje lepo prosili za to, češ, „delavci bodo preveč kričali“, ker smo tedaj stvar takoj spravili v javnost, je moral tudi „Slovenec“ za nami prispejati in vsaj nekaj povedati. In res je nekaj povedal, da ne smejo biti oškodovani ne konsumentje, ne producentje. To je že vrhunec hinavstva, tu se vidi, kako bi „Slovenec“ rad vlekel na obe strani. Producentje imajo že danes velikanski dobiček. Mleko prodajajo po osem krajcarjev (seveda je v njem vode, moke itd.), dočim jih velja priatno, nepokvarjeno mleko le tri krajcarje. Ko bi prodajali nepokvarjeno mleko, bi imeli pri litru pet krajcarjev dobička, ker pa naredo iz enega litra vedno tri litre mleka, imajo seveda kolosalen dobiček. Saj vidimo, kako je po ljubljanski okolici. Zadnja kravja dekla se že oblači v svilo, kmetice se kar blešče v zlatu in v svili in ne vedo, kam bi z denarjem, moški pa pijejo. Povrh pa kupujejo kar močnejše velike in drage zvonove, se vozarijo po božjih potih in dajejo prav bahaško za maše in take reči. Koliko pa je v Ljubljani ljudi, ki žive tako dobro in morejo tako zapravljati kakor kmet v ljubljanski okolici? Dobra polovica ljubljanskega prebivalstva živi dosti slabše, kakor ti kmetje in ravno te ljudi hočejo kmetje zdaj zopet odreti. Hinavski „Slovenec“ pa pravi, da hočejo kmetje sami sebe rešiti (!), da delajo v lastno izgubo (!). Rešitve so potrebni kmetje na Notranjskem in na Dolenjskem, ne pa v ljubljanski okolici, kjer že ne vedo, kako bi zapravljali krivični dobiček, ki ga imajo pri živilih. Magistrat mora brez odlašanja kaj ukreniti, da se draginji naredi konec. Kako in kaj, o tem bomo še govorili.

— **Klerikalna doslednost in brezpomembnost.** Piše se

nam: Dosedaj še nihče ni omenil, nad kakimi neestetičnimi podobami se še naši posvečeni niso sgrajali; zato dovolite, da omenim dvomljivo aramejstvistost prešastih, ker se ti ne sgrajajo nad nekaterimi podobami, kjer bi imeli mnogo več varoka. Ko je škof Anton Bonaventura pobiral za svoje tako potrebne zavode stare petake od revnih in neumnih ljudi, na katerih bankovcih so bile nage ženske in ko so ravno isti denar jemali od ljudi duhovniki za maše in podobne potrebne stvari, in ko so različni duhovniki prešli iz umirajočih te državne note, in ko je na novih 100kronskih bankovcih, katere nosijo kuharice naših posvečenec v hranilnice, povsem naga moška podoba, se ti predstavi niso sgrajali, ni jim stopila rdečica sramu v obraz in v tem ni bilo nikakega „razžaljenja božjega“. Le nad podobo, ki kraši naš Prešernov spomenik in ki je simbol pesniške muze ter nima nikakega namena, razburjati živcev posvečenih presvetočenec, le nad tem se sgrajajo in le v tem vidijo „razžaljenje božje“. Nad podobami na papirnatih petakih pa, katere bi morale biti po njih mnenju neestetične in živce razburjoče, katere so revežem od ust odtrgali in umirajočim istanili, tam ni bilo razžaljenja božjega. Tu naj se sgrajajo nad svojim početjem, da zlorabljajo verske čute revnega ljudstva v svoje namene. Sicer smo pa prepričani, da jim ni mar za ono žensko podobo na spomeniku; njim je bilo ravno tako vseeno, ako bi bili postavili na spomenik samega belcebuba ali pa kakega fratra; klerikalce le v oči bode impotantni nastop narodno-napredne stranke pri odkritju spomenika. Videli so duševno silo, katero tvori ta stranka, videli so narodno-napredno stranko v celi svoji moči in ta moč jim ostane neizbrisna v spominu. Videli so to silo slovensko, velikansko duševno silo slovenskega naprednjaštva in v tem odmev modernega svetovnega kulturnega napredka, ki bo klerikalni kaži glavo strl. Videli so, kakšne moči so za Ljubljano, videli so slovensko inteligenco, videli, da je ves slovenski svet izrekel zaupnico napredni Ljubljani in vsa ta zavedna množica je priznala, da se trdno drži našel narodno-napredne stranke in s tem manifestirala svojo idejo. Kaka razlika med to slavnostjo in klerikalnim katoliškim shodom, katerega so tvorile neke tercijalke, „škernice“ in par kmetov z zmolitvenikom v roki! Klerikalci izprevidijo to razliko in zato vpijejo, ker jih je strah, strašno strah! Videli pa so v tem narodno-naprednem nastopu tudi svojo obsodbo, ki se glasi: „Pogin klerikalizmu prej ali slej! Obsojenci naj imajo nedolžno veselje, da s svojim vptjem — seveda brez uspešno! — protestujejo proti tej obsodbi. Mi pa stopamo za Prešernovimi idejami, katere mu je navdihnila njegova muza, za nami lajajočo črno jato pa brcnemo z nogo, da nadaljujemo toliko krepkeje svoje korake.“

— **V Rimu vedno proti Slovanom!** Pod naslovom „U Rimu o nama uvijek proti nama“ piše pulski „Omnibus“: „V dalmatinskih novinah čitamo, da je frančiškanom pod suspensijo zabranjeno maševati v staroslovenskem jeziku po župnijah in samostanih ter obhajati vernike v hrvatskem jeziku. Da li je frančiškanom prepovedano maševati tudi v onih župnijah, ki jih oni opravljajo, ki spadajo pod njihov patronat in ki so od starodavnih časov do danes vedno ostale glagoljaške, to bi radi vedeli. A da li se omenjena prepoved razteza tudi na frančiškane tretjerečce, ki so od nekaj na slovenskem jeziku upravljali sv. mašo in svoje molitve — to bi še rajše doznali. Spominjamo se, da bi se nekaj v Vatikanu srdili in anatemizirali Bismarkov kulturkampf. Ni treba pa še posebej omenjati, da tudi Hrvatje radi glagolice preklinjajo ta rimski „kulturkampf“ najnovejše vrste. Samo tako naprej, pa bodo monsinjori uvideli, kaj se iz tega izleže.“

— **Okrajna glavarstva** imajo v rabi samonemške tiskovine „Fragebogen“ na podlagi kojih imajo ob-

činski uradi poročati o premoženjskem stanju zavezancev vojaške pristojbine. Ker so občinski uradi na Kranjskem slovenski, je raba samonemške sadne tiskovine protipostavna, je pa tudi čudno videti na samonemška vprašanja samo slovenske odgovore. No pa to ni samo eden slučaj takega uradovanja, saj je znano, da politična oblastva na Kranjskem najraje nemški uradujejo, in se pri tem ne vprašajo, je li to v smislu sekona ali ne. Znano nam je, da se vsi zapisniki v stavbnih zadevah sestavljajo le v nemščini, čeprav so dotične stranke prosile za stavbno dovoljenje slovenski in nemški ne umejo. Odločni nastop zavednih občinskih uradov in županov zamore najlažje prisiliti okrajna glavarstva, da se privadijo rabi slovenščine.

— **„Rusi ne znajo za Ljubljano!“** Pod tem naslovom piše čisto „Hrvatsko Pravico“, posnemajoč nemške liste, v svoji zadnji številki tole: „Odbor za odkritje Prešernovega spomenika je povabil tudi mestne občinske svete v Petrogradu in v Moskvi, kakor tudi v Zagrebu, Pragi itd., da se udeležijo svečanosti. Odbor je svoje pozive datiral iz „Ljubljane“ — a v Petrogradu so se odločili poslati samo brzojavni pozdrav. Toda v Petrogradu je brzojavni urad vrnil pozdrav, ker se je glasil v Ljubljano, a uradniki niso vedeli, kje in kaj je Ljubljana. In bogme, tudi na petrogradskem poglavarstvu niso vedeli, kje je ta Ljubljana, zato so poslali pozdrav na slovenski klub v Prago, s prošnjo, da bi naj brzojavko odpisal tja, kamor spada. Evo, to je slovenska vsajenost! V Petrogradu ne vedo niti na pošti, niti na poglavarstvu, kje je Ljubljana in je celo pod drugim imenom ne morejo najti v centralnem zapisku! Ali ni to sramota? A v Ljubljani so si nevesti pri odkritju spomenika domišljali, da je vsa Rusija vsaj z duhom v Ljubljani, ko pa tam ljudje niti ne vedo za Ljubljano! Zato neki ljudje še vseeno nečejo prenehati, da bi se ne vsiljevali velikim slovenskim bratom. Mi pa pravimo: kolikor tebi za mene, toliko meni zate! — Obzljajmo, da piše tako list, ki hoče biti hrvatski, in obrekuje Slovence in Slovence, kakor najzgrizenjši nemški revolverjurnali. Ako bi bilo „Hrvatsko Pravico“ kaj do resnice, bi se bilo preje poučilo, kaj je na stvari, predno je napisalo tako za Ljubljano in za vse Slovence sramotilno neresnico. Imamo v rokah vse ruske brzojavne pozdrave, ki so došli odboru, in konstatujemo, da so došli vsi naravnost iz Petrograda v Ljubljano in da ni ena ni došla preko Prage ali slovenskega kluba in da so nosile vse naslov „Komitet dila svoručenja Prešernova pamjatnika, Avstrija, Ljubljana“ ali „Comite monument Prešeren, Autriche, Loubliana!“

— **Zelotom v album.** Kojni Leon XIII. še ni bil papež, bil je nekoč na neki zabavi v Brudju. Njegov sosed mu je ponudil duhana v škatljici, na kateri je bila naslikana naga ženska. Joahim Pecci jo je nekaj časa povsem hladno motril potem pa vstal, jo pokazal celi družbi rekoč: „V resnici vrlo lepa dama, gospod grof; ni dvoma, da je to vaša gospa soproga!“

— **Času primerno ponudbo** je dobil župan Hribar z Dunaja. Glasi se: „Euer Hochwohlgeboren. Offertiere mein reich assortiertes Lager zur Bekleidungs nackter Statuen. Hochachtungsvoll empfindlich sich: Firma Anton Prütterle Wien XXXII. Sancta Simplicitasgasse Nr. 346 Preis-Kurant wird auf Verlangen gratis zugeeignet.“

— **„Dramatično društvo“** prosi vse one, ki se hočejo v tej sezoni abonirati na lože in sedeže v gledališču, da to čim prej storijo. Abonma za sedeže velja za 70 predstev in je dotične obroke treba plašati 1. oktobra in 1. decembra 1905. in 1. februarja 1906. Abonma na lože pa je treba plašati v dveh obrokih, in sicer 1. oktobra 1905. in 1. januarja 1906. Lože ostanejo najemnikom v lanskí sezoni rezervirane do 25. t. m. Ako se do tega dne ne zglasó, se lože oddajo drugim. Kdor se hoče abonirati na sedež, se naj zgasi v Šušarkovi trafiki v Šalenburgovih ulicah.

— **Dolinarjeva slavnost.** Naznanilo o tej slavnosti dostavljamo, da bodo za slučaj slabega vremena pripravljene vozovi na škofjoškem kolodvoru. Po obedu obiščejo udeležniki znameniti staroškí grad, v kar je lastnik gospod višjeosodni svetnik pl. Strahl s posebnim ve-

 Dalje v prilogi.

Sarg *strjeno in tekoče*
glicerin *mjilo*
napravljeno iz
belo in nežno.
Dobi se povsod.

„Le Griffon“
najboljši cigaretni papir.

L. LUSER-jev obliž za turiste.

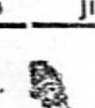
Priznano najboljšo sredstvo proti kur-
886 jim očesom, žuljem itd. 30

Glavna zaloga:

L. SCHWENK-ova lekarna
Dunaj-Meidling.

Za-
hte-
vaj **Luser-jev** obliž
za turiste
po K1-20.

Dobiva se v vseh lekarnah.

Popolno prepričanje

da sta lekarnarja

Thierryja balzam in centifolijsko mazilo

nedosežno uspešno sredstvo za vse notranje bolezni, influenco, katar, krč in vnetje vseh vrst, telesno slabost, motenje prebave, za rane, bule in poškodbe. Pri naročbi balzama ali pa na željo posebej se pošlje zastojni knjižica s tisoči originalnih zahvalnih pism kot domači svetovalec.

2 majnih ali 6 dvojnatih steklenic balzama 5 K., 80 majnih ali 30 dvojnatih steklenic 15 K.

8175-47

lekarne centifolijskega mazila 360 K. in 175 K. za zabožkom. — Naslov: lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogatcu. Ponarejalec in prodajalce prenašajo bomo sodno zasledovali.

Kožuhovina

za gospode in dame v naj-
bogatejši in največji izbiri.

LEOPOLD KLEIN

DUNAJ, I., 3013-1
Dominikanerbastei 19.

Najboljše in največje nakupo-
vališče za damske plašče, žakete
in moške kožuhe.

Ilustrirani katalogi gratis in franko.

Zahvala.

Šolsko vodstvo v Starem Trgu pri Ložu je obrnilo na znane dobrotnike šolske mladine v svrhu nakupa nekaj izvodov knjižice "Slava Prešernu". Ti prošnji so se radevoljno odzivali in nakupili za šolsko mladino gg: Franagar, tovarnar v Markovcu, *0 iztiso, Mišel Korbar, c. kr. notar v Ložu, 20 izvodov, Jan Benčina, posestnik in trgovec v Starem Trgu, 20 iztiso, in Gregor Lah, c. kr. poštar v posestnik v Ložu, 10 izvodov. Podpisano šolsko vodstvo se v imenu mladine kar najprejejeje zahvaljuje blagim gospodom dobrotnikom za ta dar z željo, da bi našli prav mnogo naslednikov pri nas in drugod, da bi noben slovenski šolski otrok ne bil brez te rasne knjižice v slavo našemu Prešernu!

Vodstvo štirlirazredne ljudske šole v Starem Trgu pri Ložu

dne 19. septembra 1905.

Jakob Žebre

šolski vodja in nadučitelj.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 18. septembra: Štefanija Škraba, postnikova hči, 2 $\frac{1}{4}$ leta, Črna vas 44, je v Ljubljani utonila.

V deželni bolnici:

Dne 17. septembra: Henrik Petsche, devec, 42 let, srčna hiba.

Meteorološko poročilo.

Obala med morjem 506². Srednji kračni tlak 750⁰ mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C ^o	Vetrovi	Nebo
9. zv.	735 ²	136	sl. jvzhod	oblačno
7. zj.	734 ⁰	138	brezvetr.	oblačno
3. pop.	733 ⁵	177	p.m. jvzh.	oblačno

Srednja večerajsna temperatura: 136⁰.
 Kmalje: 14.2⁰. — Padavina v mm 25.

Borzna poročila.

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Dnevni kurzi dun. borse 20. septembra 1906.

Glasobeni papirji.

	Dinar	Elan
30/0 majeva renta	100-55	100-75
30/0 srebrna renta	100-0	100-70
40/0 avstr. krona renta . . .	100-70	100-90
30/0 silata	119-65	119-85
40/0 ogrska kronaka	97-10	97-30
40/0 silata	118-15	118-35
40/0 posejilo dežele Kranjske .	50-99	101-—
40/0 posejilo mesta Spilth . .	100-60	101-60
40/0 Zadar	100-—	100-—
30/0 bon.-herc. žel. pos. 1902 .	100-90	101-85
30/0 češka, dešč. banka k. o. .	100-15	100-50
30/0 ž. o. .	100-25	100-70
40/0 1/2 zast. pisma gal. d. hip. b. .	100-80	101-80
40/0 1/2 pešt. kom. k. o. a. . .		
10/0 pr.	106-60	107-50
40/0 1/2 zast. pisma Innerst. hr. .	100-60	101-60
40/0 1/2 ogrske cen.		
dešč. ž.	100-—	100-70
30/0 a. pis. ogr. hip. ban. . .	100-20	101-20
40/0 1/2 obl. ogr. lokalnih ž. . .		
leznice d. dr.	100-—	101-—
40/0 1/2 obl. češke ind. banke . .	100-75	101-75
40/0 prior. Trst-Poreč lok. žel. .	99-90	
40/0 prior. dol. žel.	99-50	100-—
40/0 1/2 juž. žel. kup. 3/4 i. a. .	320-85	322-85
40/0 1/2 avst. pos. za žel. p. o. .	101-45	102-45

Črkeke	1860 ^{1/2}	160 50	162 50
Črkeke od l. 1864 ^{1/2}	1864	299 75	297 75
tiskne	"	167—	169—
nem. kred. I. emisije	"	805—	814—
" II.	"	303—	511 70
ogr. hip. banke	"	270—	275—
arbske à frs. 100—	"	104—	110—
turške	"	149 60	150 60
Časlika	Črkeke	26 25	28 25
Kreditne	"	474—	488 60
Kuzmoške	"	78—	83—
Krakovske	"	93—	99—
Ljubljanske	"	66—	70 20
Avst. rud. kriš.	"	54—	66—
Ogr.	"	34 75	36 25
Radolfors	"	62—	66—
Saleburške	"	74—	78—
Sonajske kom.	"	638—	645 50
Debitne.			
Ježne železnice	"	103 50	104 50
Državne železnice	"	677—	678—
Avst.-ogrnske bančne debitne	"	1646—	1666—
Avst. kreditne banke	"	683 75	686 75
Ogrske	"	805—	803—
Zimstenske	"	247 75	248 75
Žrnovnogop v Mostu (Brđz.)	"	687—	693—
Alpske montan	"	541 25	542 25
Črške žel. indr. dr.	"	27 50	2760—
Črna-Muravska	"	567—	558—
Trjavjske prem. družbe	"	286—	300—
Trjav. Črške tovr. družbe	"	578—	582—
Česke skladnoms družbe	"	57—	60—

Währungen.		
Ö. Kr. 10000	11.86	11.40
20 frank.	19.11	19.14
100 mark.	23.47	23.55
Souverains	23.96	24.04
Marke	117.40	117.60
Laiki bankovci	95.40	95.60
Rubli	254 —	255 —
Colari	4.84	5 —

Zitina casa v Budimpešti.

21. septembra 1906.

Číslo 21.

Pšenica	za	oktober	za	100	kg	15.84
Pšenica	n	april 1906	n	100	n	16.56
Černozem	n	april 1906	n	100	n	13.22
Oves	n	oktober	n	100	n	12.34

Nespremenjeno.

Zahvala.

Za srčno sočutje povodom smrti
nepozabne ljube matere, ozir. stare
matere, tašče in tete, gospe

Marjete Podkrajšek
roj. Paier

za obilo častno spremstvo k zadnjemu
počitku in za darovane krasne vence
izrekajo vsem sorodnikom, prijateljem
in znancem svojo najsrčnejšo zahvalo
globoko žalujoči ostali.

V Ljubljani, 21. septembra 1905.

Pojasnilo.

Na notico v „Slov. Narodu“ od 20. septembra t. l. pod zaglavjem „Brat in sestra v zaporu“ izjavljam podpisani, da nisem nič v zvezi s tujimi, nikakršni zvezi z Ivanom Dragomanom, hlapcem pri Vinku Cantoniju v Florijanskih ulicah.

Jakob Dragan
urar pri trvdki Fran Čuden.
Št. 31.795. 3020

**Razpis službe
pomožne vrtnarice.**

Na l. mestnem otroškem vrtcu
v Ljubljani je popolniti mesto pomožne
otroške vrtnarice z letno plačo 720 K.
(sedemstodvajset kron).

Pravilno opremljene prošnje je pred-
lagati c. kr. mestnemu šolskemu
svetu do 30. septembra t. l.

Magistrat dežel. stolnega mesta Ljubljane
dne 21. septembra 1905.

„Ljubljana“
Podružnica v CELOVCIH
Kupuje in prodaja
vse vrste rent, sastavnih pisem, prioritet,
munalnih obligacij, srečk, delnic, valut,
in devis.
Promese izdaja k vsakemu žrebu

Dobro idoča

brivnica

se iz proste roke **takoj proda.**

Kje — pove upravništvo „Slov.
Naroda“.

3017—1

V NOBENI SLOVENSKI HIŠI SE NE
BI SMELE POGREŠATI ♪ ♪ ♪ ♪ ♪

POEZIJE

□□□□ DOKTORJA

FRANCETA □□□□

PREŠERNA □□□□

UREDIL SKRIPT. L. PINTAR

ILUSTRIRANA IZDAJA, SESITA 5 K, V PLATNO
VEZANA 6 K 40 h, V USNUJ VEZANA 9 K
LJUDSKA IZDAJA 1 K, V PLATNO VEZANA 1 K
40 h. NATISNILA IN ZALOŽILA IG. PL. KLEINMAYR
& FED. BAMBERG V LJUBLJANI. 2 2 DOBIVAJO
2 2 2 SE PO VSEH KNJIGOTRŽNICAH. 2 2 2

Varuj ženo!

Za vsako rodovino važno
ilustrovano knjigo o premen-
gem blagoslovu z otroki raz-
pošilja s prepisi več tisočev
zahvalnih pism tajno za
90 h v avstr. znamkah
gospa **A. KAUPA**
Berolin S.W. 220
Lindenstrasse 60.

Ces. kr. avstrijske

C. kr. ravnateljstvo d

Izvod iz vo

Veljaven od dne 1

ODHOD IZ LJUBLJANE jaz. kol. PRO

vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Lin

Soimograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Lin

zjutraj osobni vlak v Trbiž od 1. junija do 10. se

zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, C

v Soimograd, Inomest, čez Klein-Reifling v Lin

vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, čez Amstette

vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Ženeva, Pariz. — Ob 3. uri 15 m popolne osebi
prazniški. — Ob 3. uri 58 m popoldne osebi
Zensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Klein Reifing
Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago (Ljulj
Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. u
Zensfeste, Inomost, Monakovo (Ljubljana-Monak
V NOVO MESTO IN KOČEVJE. Osebi
Novo mesto, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1
Zvečer v Novo mesto, Kočevje. — PRIHOD
Ob 3. uri 23 m zjutraj osební vlak z Dunaja
direkt. voz I. II. raz.). Inomost, Franzensfeste
Beljak. Ob 7. uri 12 m zjutraj osební vlak iz
z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Karlove vare
Dunaja direktni voz I. in II. razreda). Pližen
Ženevo, Curih, Bregene, Inomost, Zell ob jez
Pontabel. — Ob 4. ur 29 m popoldne osebi
Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta,
z Dunaja, Lipskega Prage, Franzensfeste, Karlo
Linca, Ljubna, Beljaka Celovca, Pontabla, čez
uri 5 m zvečer iz Lesec Bleda samo ob nedel
osobni vlak iz Trbiža od 1. junija do 10. sept
NOVEGA MESTA IN KOČEVA. Osební vlaki: Ob
Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, To
zvečer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE
Ob 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7
samo ob nedeljah in praznikih — PRIHOD
Mešani vlaki: Ob 8, uri 49 m zjutraj, ob 10,
Ob 9. uri 55 m popoldni samo ob nedeljah v p
pred krajevnim časom v Ljubljani

„The
zavarovalna družba
Fil
Dunaj, I.

Društvena aktiva dné 31. decembra 1904 . . .
 Letni dohodki na premijah in obrestih v letu . . .
 zplačila za zavarovalne in rentne pogodbe . . .
 od obstajanja družbe (1948) . . .
 Med letom 1904 je društvo izpostavilo 5803 . . .
Kot varstvo za avstrijske zavarovalnice
stopne v
 Zaloga družbe pri c. kr. državni centralni . . .
 znašala . . .
 Posestvo na Dunaju . . .
 Posestvo v Pragi . . .
 zplačana posojila zavarovancem . . .

Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdajajo predloge dajati . . .

Generalni zastop za Kranjsko
v Ljubljani, na Franjevi ulici
pri GVIDONU
 NB. Razmotam se tudi sprejemajo . . .

Ustanovljena leta 1842.

ČRKO SLIKARJA, SLIKARJA
NAPISOV IN GRBOV 3007

BRATA EBERL

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 6.
Igriške ulice št. 6.

Telefon št. 154.

Pristni dobri

brinjevec

se dobi pri 3019—1

L. SEBENIKU v Sp. Šiški.

Stoj ! Nečuvveno ! Stoj !

500 komadov za samo gl. 1-80.
Prekr. pozlač. 36urna preciz. ura na sidro
z veriž., gre natančno, za kar se jamči
3 leta, mod. sviln. moška kravat, 3 fini
žepni robci, moški prstan z imit. drag.
kamenom, jantarjev ustinik za smodke, eleg.
damska broša (novost), prekr. žepno toal.
ogled., usnj. denarnica, žepni nožek s
pripr. par manš. gumbov, 3 naprsni gumbi
iz doublezlata s pat. zapono, mičen album
s 36 najl. slikami sveta, 5 šalijvih predm.
v veselje mladim in starim, prav koristen
spisovnik, 20 koresp. predm. in še 400
različnih predmetov pri hiši neutrpeljivih.
Vse skupaj z aro, ki je sama denarja
vredna, s a mo gl. 180. Razpošilja po po-
povzetju ali denar naprej 3605

Windisch, izvoz ur
P-Fach 16, KRAKOV št. Z/75.
NB. Za neugajajoče se denar vrne.

državne železnice.

železnice v Beljaku.

znega reda.

junija 1905. leta.

NA TERBIŽ. Ob 12. uri 24 m pomoči osebni most, Mosačko, Lyubno, čez Selsthal v Anseele na Dunaj via Ljumbeten. — Ob 5. uri 07 m vbrca ob nedeljah in praznikih. — O' 7. uri 5 m. vbrca, Franzensfeste, Lyubno, Dunaj, čez Selsthal Budejevice, Plzen, Marijane vane, Heb Francove na Dunaj. — Ob 11. uri 44 m dopolnila osebni

Selžthal Dunaj, Solnoograd, Inomost, Bregec, vlak v Podnart-Kropo, samo ob nedeljah in s taksy - Trbiž, Beljak, Pontabelj, Celovec, Fran-
steyr, Linc, Budejovice, Plizen, Marjine vane, ana-Linc-Praga direktni voz 1. in II. razr.
ponoči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Fran-
so direktni voz 1. in II. razreda). — PROGA
k. Kol. Ob 7. ur 17 m. zjutraj osobni vlak v
1. m. pop. istotako. — Ob 7. ur 8 m.
LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA
v Amstetern, Monakovo (Monakovo-Ljubljana
Solnoograd, Linc, styer, Aussee, Ljubno, Celovec,
Hebe, Marjine vane, Frago (Praga-Linc-Ljub-
Budejovice, Solnoograd, Linc, styer, Paris
u, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, smohor
vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka
ntabla. — Ob 8. ur 06 m. zvečer osobni vlak
n varov Heba, Mar. varov, Plana Budejovic
lžlthal od Inomosta in Solnoograda. — Ob 9
h in praznikih. — Ob 10. ur 40 m. zvečer
ara ob nedeljah in praznikih. — PROGA IZ
ur 44 m. zjutraj osobni vlak iz Novega mesta v
ic, Novega mesta, Kočevja in ob 8. ur 35 m.
1. kol. v KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. ur
ur 10 m. zvečer. — Ob 10. ur 45 m. ponoči
V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAMNIKA
ur 59 m. dopolne, ob 6. ur 10 m. zvečer
znikih. — Sredajevropski čas je za 2 min.
2170

Gresham“

ba za življenje v Londonu.

ala za Avstrijo: 2717—2

Giselastrasse št. 1

hiši društva.

1904		kron	216,505.894.39
za povratne kupe itd.		„	32,391.311.51
tic z glavnico		„	491,748.857.43
vanje je vlada pripoznala		„	46,087.478.74

dnosti:

agajni na Dunaju je

.....	K	26,416.938.10	nom.
.....	„	1,050.000 —	
.....	„	490.000 —	
.....	„	3,840.249.38	

K 31,797.187.48

a družba police, kakor tudi obrazce za
brezplačno

ko in Spodnje Štajersko

Jožefovi cesti 17

ZESCHKO.

tni in zmogljivi agenti in zastopniki

Mlad gospod

išče v bližini glavne pošte sobo s posebnim vhomod. — Ponudbe pod „D. R.“, poste restante, Ljubljana, glavna pošta. £995-2

2 gospodični

se iščete na hrano in stanovanje.

Kje — pove upravnishтво „Slov.
Naroda“.

2991 2

Trgovski sotrudnik

vojaščine prost, želi meseca novembra nastopiti službo kake mešane ali manufakturne stroke. — Naslov: H. L. 1000, Wallsee a/d Donau, N. Ö. 3004-1

Večja gostilna

(Hotel)

v lepem trgu **Sevnica** se zaradi družinskih razmer takoj proda.

Pojasnila pri lastniku **F. Simončiču** v **Sevnici**. 3007—1

Dobro kolo 3018-1
proda za jako nizko ceno lastnik
Lovro Sebenik v Spod. Šiški.

leče se v najem
gostilna
v kakem večjem kraju na Gorenjskem
ali pa v Ljubljani. 3018-1
Naslov pove upravn. „Slov. Nar.“

Dva spretna mizararska pomočnika

dobita pod jako ugodnimi pogoji stalno službo pri Petru Bauercheimu, mizar-skemu mojstru v Hrastniku. 3008—1

Išče se v najem
večja gostilna
v okolici Ljubljane ali v kakem večjem
kraju na Gorenjskem.
Ponudbe sprejme upravnništvo „Slov.
Naroda“.

Sprejemem izurjenega
stenografa
veščega slovenske in nemške stenografije
Dr. Josip Furlan
odvetnik v Ljubljani.

Vsak petek in postni dan
se dobe sveže 3012-1
morske ribe
v delikatesni trgovini
ANTON STACUL v Ljubljani.

Sodar

le z dobrim izpričevalom
 oženjen ali samski, ki bi moral
 opravljati tudi kletarska dela, se
 takoj sprejme v stalno službo.
 Mesečna plača po dogovoru.

Karel Lenče
 vinski trgovec
 na Laverci pri Ljubljani.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Gostilna

in nekaj zemljišča se takoj iz proste roke proda. Hiša je tik okrajne ceste in blizu žel. postaje Nomenj-Boh. Bistrica. Pojasnila daje Frančišek Brenčič ravnotam. 2986-2

Loteristinja

se takoj sprejme.

Kje — pove upravništvo „Slov. Naroda“. 2971-3

Išče se v našem **restavracija** ali **gostilna** 2962-3

v kakem večjem kraju na Gorenjskem. Ponudbe sprejema upravn. „Slov. Nar.“.

K 23.20 si prihrani vsak kupec posebej

če si kupi moj oblač. zav. kip Kristusa, Marije ali angela varha iz kristalnega stekla. Visokost 32 cm z mojo patentno nočno lučjo, ki gori 2 leti brez olja za K 7.— vsak kos franco, če se pošlje denar naprej. Vsak stoti kupec dobi pod jamstvom kip zastoj.

Razpošilja **Adolf Drucker** Strakonice, Češko.

Spretno, solidno agente sprejemem pod ugodnimi pogoji. 2989-2

PRIZNANO NAJBOLJŠE OLJNATE BARVE.

FIRNEŽ LE IZ KRANJSKEGA LANENEGA OLJA.

TUZEMSKI IN INOZEMSKI LAKI.

NAJFINEJŠE **BARVE ZA UMETNIKE**
DR. SCHOENFELDA & KO. V DÜSSELDORFU

FINE OLJNATE BARVE ZA **ŠTUDIJE** DR. SCHOENFELDA & KO. V DÜSSELDORFU
(PESUČKA 20 VIN.) MEČLA,

APARATE, BARVE IN PREDLOGE ZA

ŽGALNO SLIKANJE

VELIKO IZBIRO

LESENIM IZDELKOV

ZA VŽIGANJE IN POSUKANJE MATA

SLIKARSKI PAPIR
PLATNO, ČOPICE
IN VSE DRUGE
POTREBŠČINE

BRATA EBERL

TOVARNA OLJNATIH BARV, LAKOV IN FIRNEŽEV

MIKLOŠIČEVA CESTA 6
LJUBLJANA.

ČOPIČI. — BRONCE. — KARBOLINEJ. — LIM.

Lepo stanovanje

v Slomškovi ulicah št. 12 v II. nad. na levo z 2 sobama in pritliklinami, se takoj ali s 1. novembrom odda. 2983-2

Dva delavca

pridna in marljiva, navajena delati pri strojih ali nekoliko večja mizarstva, sprejme po ugodnih pogojih v stalno službo tovarna testenin **ED. ZELENA** v Ljubljani, Sp. Šiška 181.

Stara žganjekuha na veliko na Hrvaškem išče veččega

potnika

za Štajersko, Kranjsko in planinske dežele. Samo strokovne, dobro uvedene prve sile naj pošiljajo ponudbe uprav. „Slov. Naroda“ pod šifro „Budučnost“. 2984-3

Panorama-kosmorama
Dvorski trg št. 3. 3002

Ta teden do vstetega 23. septembra

Koreja.

5 kron in več zaslužka na dan!

Iščejo se osebe obeh spolov, ki bi pletle na naših strojih. — Preprosto in hitro delo vse leto doma. — Ni treba znati ničesar. — Oddaljenost ne škodi nič in blago prodamo mi. **Družba pletilnih strojev za domače delavce THOS. H. WHITTICK & Co.** Trst 156, Via Campanile 13. 2983-6

Krojaški salon za gospode 2145-23
Ivan Magdić
v Ljubljani, na Starem trgu šte. 8.
Izdelovanje vsakovrstne garderobe za gospode po najnovejših žurnalih iz najmodernejšega in najboljšega tuzemskega in inozemskega blaga. Uniformiranje in zaloga potrebščin za Sokole.

Prepričajte se! 2745-4
Najboljši in najnovejših vrst **gepeljni in motori** za bencin, **mlatilnice in slamorez-ice, trombe, cevi, klinje in žage** dobite v skladišču **Fran Zemana v Ljubljani, Poljanska cesta šte. 24.**

Ustanovljeno 1862 Telefon 584.
Najstarejša tvornica **peči in ognjišč** c. kr. dvorni **mašinst**
RUDOLF GEBURTH, Dunaj
VII. Kaiserstrasse 71, na voglu Burggasse. 2773-6
Specialni katalogi gratis in franco.
Zaloga ognjišč, štedilnikov in strojnih ognjišč za vsako porabo.
Vse vrste peči tudi s trajnim gorenjem.

Učne knjige
za vse srednje in ljudske šole
v najnovejših odobrenih izdajah,
pisalne in risalne ter druge šolske potrebščine
v najboljši kakovosti in po zmernih cenah
priporoča
L. SCHWENTNER
v Ljubljani 2930-12
Prešernove ulice št. 3.

Učenec

iz dobre hiše, se sprejme takoj v trgovino z mešanim blagom 2988-2

M. ŽIGON v Škofji Loki.

10.000

hektolitrov vinskih sodov
vsake veličine, počenši od 5 pa do 70 hektolitrov, prodaja po jako zmernih cenah trvdka 2225-31

Alex Breyer i sinovi
v Križevcih na Hrvaškem.

Veliko presenečenje!
Nikdar v življenju več take prilike!

500 komadov za gl. 1.80.

1 prekrasno pozlačena, 36 uridoka precizijska ura z verižico, natančno idoka, za kar se 3 leta jamči. 1 moderna svilena kravata za gospode, 3 komadi ff. žepnih robcev, 1 eleganten prstan za gospode s ponarejenim žlahtnim kamnom, 1 dulec (ustnik) za smotke iz jantara, 1 elegantna damska broža, novost, 1 prekrasno žepno toaletno zrcalce, 1 usnjat mošnjiček za denar, 1 žepni nož s pripravo, 1 par manšetnih gumbov, 1 naprsni gumbi, vsi iz double-zlata s pamentiranim zaklepom, mičen album s 36 prekrasnimi slikami, 5 šaljevih predmetov, ki vzbujajo pri mladih in starih veliko veselost, 1 jako koristno navodilo za sestavljanje pisem, 20 predmetov, potrebnih za dopisovanje, in še 400 raznih predmetov, ki so v domačiji neobhodno potrebni. Vse skupaj z uro vred, ki je sama tega denarja vredna, velja samo gl. 1.80. Razpošilja proti poštnemu povzetju, ali če se denar naprej pošlje

Dunajska razpošiljalna trvdka
Ch. Jungwirth, Krakov št. 105.
NB. Za neugajajoče se vrne denar.

Pravkar izšlo:
Janez Trdina.
Verske bajke, stare in nove.
Bajke in povesti o Gorjancih.
Zbranih spisov knjiga 2. 23-108
Ko je bil začel Trdina v 1. letniku „Ljubljanskega Zvona“ 1. 1881. pričevati svoje bajke in povesti, je ostrel slovenski svet nad bogato zakladnico domišljije naroda, bivajočega ob doljenjskih Gorjancih, začudil pa se je tudi nad obliko, v kakršni jih je pisatelj podajal. Snov, slog, jezik, vse je bilo pristno narodno. Nabirajoč narodno blago in priobčujoč ga širšemu svetu, ponarodenel je pisatelj sam Trdinove spise priporočamo z mirno vestjo kot najlepši književni dar, in sicer:
„Bahovi huzarji in Iliri“
broš. 3 K, s poštnino 3 K 20 v. eleg. vez. 4 K 50 h. s poštnino 4 K 70 h.
Verske bajke in Bajke in povesti o Gorjancih. I.
broš. 2 K, s poštnino 2 K 10 h. eleg. vez. 3 K 20 h. s poštnino 3 K 40 h.
Doblja se v založništvu
Lav. Schwentnerja
v Ljubljani
Prešernove ulice 3.

Anton Šarc

v Ljubljani
na Sv. Petra cesti št. 8

Zaloga ces. kr. tvornice
za „plateno, namižno“ in „damastno blago“
Norbert Langer & sinovi
na Moravskem
platno vseh širin za telesno in posteljno perilo, namizni prtji, serviete, garniture za kavo, bele in barvaste, brisalke, žepni robci, brisalne rute, šifon, širting, kreton, batist itd. itd.

Švicarske vezenine.

Specialna trgovina za opreme nevest.

Moško, žensko, otroško in perilo za novorojence se po meri izdeluje solidno in najceneje.

Opreme za neveste od K 350.— naprej.

Najnovejše modele za perilo radi pokažemo na ogled.

Z odličnim spoštovanjem

Anton Šarc
Sv. Petra cesta št. 8
v Ljubljani. 2215-11

Zaloga koles in motorjev

483-49 iz znane tovarne **J. Puch v Gradcu.**
Z dveletnim jamstvom.

FRANC ČUDEN

urar in trgovec v Ljubljani

Prešernove ulice, nasproti franč. samostana

Filialka: Mestni trg, nasproti rotovža.

Dругih vrst kolesa od K 120.— dalje.

Z enoletnim jamstvom.

Velika zaloga šivalnih strojev.

Genovniki zastoj in poštnine prosto.

Knjigarna Kleinmayr & Bamberg

v Ljubljani, Kongresni trg 2

priporoča svojo

popolno zalogo

vseh na tukajšnjih in zunanjih učiliščih, zlasti na tukajšnji c. kr. I. in II. dr. gimnaziji, c. kr. dr. višji realki in c. kr. moškem in ženskem učiteljsku, na privatnih, ljudskih in meščanskih šolah uvedenih

šolskih knjig

najnovejših izdaj v sešitkih in stanovitnih šolskih vezbah po najnižjih cenah.

Zaznamki uvedenih učnih knjig se oddajo zastoj. — Ljubljanski šolski koledar 2 vin. 2989-10